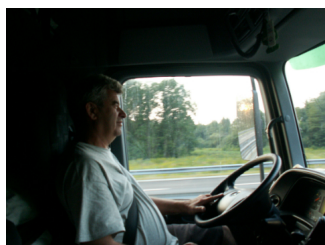

Že nekaj mesecev sem gojil željo vrniti se v Rusijo, jo doživeti tudi poleti in spet videti znance, tudi prijatelje, ki sem jih v svojem polletnem bivanju tam spoznal. Ker je Ani ravno padel v vodo načrt za poletno potepanje po Rusiji, sem jo povabil zraven. In začuda je takoj privolila, kljub temu da je dobro vedela, da moj način potovanja ni ravno »damski«.

Izbira poti je padla precej hitro: preko ukrajinskega Krima ob Volgi navzgor, vse do Moskve. Malce dlje je trajala pridobitev vize, vendar je bila ob mojih »bogatih« izkušnjah pravi mačji kašelj. Treba je bilo najti le še prevoz do Ukrajine. Takoj je odpadel letalski in železniški prevoz, saj sta oba precej draga. Sam sem se precej navduševal za avtostop, saj se mi je ideja, da bi se postavil ob avtocestni trasi s tablico »Ukrajina« v rokah, zdela precej fina. Vendar je v realnosti to precej težje izvedljivo in nekoliko manj romantično. Zato sva k sreči po kratkem iskanju naletela na avtoprevoznika, ki je pristal, da naju vzame s sabo do Lvova. In šele tukaj se potopis »zares« začne...

Na Lopati naju Bogdan, ki se kasneje izkaže za dobrodušnega Ukrajince, ki govori vse slovanske jezike bolje od slovenskega, pobaše v ogromni tovornjak/šlepar. Na Lopati proti Madžarski štopata dva tujca. Pravzaprav jima njune romantike nič ne zavidam, saj imava midva tako nobel prevoz – s posteljo namesto zadnjih zicev – direktno via Ukrajina!

Ko z Bogdanom počasi (90 km/h), a vztrajno zapuščamo Slovenijo, je še dan. Klepetamo v slovanski različici babilonske mešanice jezikov. Bogdan govori (srbo)hrvaško, nekaj se trudi slovensko, jaz mu odgovarjam rusko in hrvaško, Ana pa slovensko in rusko. Ko nam postane malo dolgčas, naju prične Bogdan učiti ukrajiniščine [\[1\]](#).

Dobrodušni Bogdan pri svojem delu.

Kot večina tovornjakov je tudi Bogdanov Mercedes registriran za prevoz le dveh oseb, zato mora eden izmed naju vedno biti pripravljen da se skrije (beri: uleže na posteljo), če kje opazimo policijo. Dogovorjeni smo, da madžarsko-ukrajinsko mejo prečkava peš, Bogdan pa naju spet pobere na drugi strani. Vendar mu njegovo mehko srce ne da, da bi naju ob prvem jutranjem svitu postavil ven, na deževno in luž polno cesto. »Bomo že nekako prišli čez,« pravi.

Vendar se že na madžarski kontroli zatakne. Carinik s predrznim obrazom ponori, ko mu Bogdan pomoli tri potne liste. Bogdan izstopi, in z glavo v carinikovi kabini se dolgo prerekata. Končno Bogdan spleza nazaj v tovornjak, mi pomoli dvajsetaka in smrtno resno zabiča: »Šel boš po cesti nazaj, do trgovine, in kupil – sedaj pa me dobro poslušaj – dve škatli Sopiane modrih, si si zapomnil – moodrih! Eno litrsko flašo kokakole, litrsko! In eno milko S CE-LI-MI LEŠNIKI!«

Na hitro izprazniva Anino torbico, da bo kam skriti podkupnino, in z žensko torbico na rami odkorakam po deževni cesti v prebujajoče se megleno jutro. Čez kakšnega pol kilometra pridem do sklopa obmejnih prodajaln in gostilnic. Ob petih zjutraj so seveda zaprte, odprt je samo majhen kiosk. Vendar imam srečo. Za vitrino vidim zadnji dve škatli cigaret – Sopiane modri! Litrske CocaCole sicer nimajo, zato vzamem dve pollitrski. Prav tako nimajo Milka čokolade, in s strahom vzamem edino, ki jo imajo – švicarsko znamko s CELIMI LEŠNIKI. Ko pred carinikovo kabino čakam, da mu diskretno predam podkupnino, me ta, ko me opazi, v polomljeni ruščini na ves glas pokliče in vpraša, če imam vse. Zakaj dve kokakoli, se čudi. Pojasnujem mu, da ni bilo litrske, zato pač dve pollitrski. Eno mi odločno porine nazaj pospremljeno s poštenjakarsko obrazložitvijo: »Dveh pa že nisem naročil!«

Ko na ukrajinski meji dohitim Bogdana in Ano, mu komaj stlačim nazaj dvajsetaka, ki mi ga je dal. Zdi se mu nujni davek, ki ga prečkanje meje zahteva. Tukaj je Bogdan že bolj miren. Zdaj smo na »njegovem« teritoriju. Z vsakim uradnikom, ki jih okoli tovornega terminala kar mrgoli, spregovori par besed in se rokuje, pri čemer mu v roko stisne par griven, odvisno od čina. »Tako to gre,« pravi. Kljub nujnemu »podmazovanju« nam ukrajinska meja vzame vsaj dve uri. Brez njega bi bili lahko pečeni tudi za dva dni.

Med čakajočim konvojem opazimo dva slovenska kamiona. Z Bogdanom stopiva do mladih gorenjcev, ki jih vozita. Brez težav sta naju pripravljena na ukrajinski strani vzeti v tovornjak vse do Kijeva. Bogdan je namreč že sedaj prekoračil dovoljeni čas vožnje in mora nujno za osem ur na počitek.

Ko Bogdan »z božjo mastjo« končno uredi vso papirologijo, se tudi uradno znajdemo v Ukrajini. Posloviva se od Bogdana, vendar ta dobrodušnež kljub najinemu prigovarjanju noče oditi na zasluženi počitek. Želi naju predati naravnost v roke gorenjskih šoferjev. Ki pa me kmalu pokličeta, da so ju na meji zadržali, in da pred popoldnevom z njima ne gre računati. Odločiva se, da bova do Lvova, od katerega naju ločijo le še Karpati (dobrih 300 km), preštopala. Vendar Bogdan o tem noče slišati. Na naju se je med potjo navezal in se za naju počuti odgovornega. Kljub temu, da je to hud prekršek, izklopi tapograf in kljub že skoraj drugi neprespani noči se odloči nadaljevati pot do svojega doma, ki je le kakšnih 50 km oddaljen od Lvova. Kljub mnogim policijskim kontrolam ob cesti, od katerih nas ena celo zaustavi, nam brez večjih težav uspe prečiti Karpate, v svojem domačem mestecu, kjer se tudi dokončno poslovimo, pa naju Bogdan malone posadi na lokalni avtobus, ki naju bo pripeljal na avtobusno postajo in od tam v Lvov.

V Lvovu nisva nameravala preživeti veliko časa. Po tem na prvi pogled zelo simpatičnem in evropskem »mestecu« (šteje približno 700 tisoč duš) sva se želela le sprehoditi, in še isti večer nadaljevati pot proti Krimu, kjer naju je že pričakovala znanka. Vendar se je situacija nepričakovano zapletla. Ko sva namreč želela kupiti karte za vlak, so naju z blagajne neprijazno odslovili, češ da so karte za Krim razprodane za nekaj dni vnaprej. Izvedela sva, da je podobna tudi situacija z avtobusi. Ni nama ostalo drugega, kot da spijsva pivo, da si malo opomoreva od šoka in v miru premisliva, kako naprej. Nekajkrat sva se še postavila v vrsto pred blagajno, vendar sva zmeraj izvedela isto: "Vsi vlaki v smeri morja so polni!" Vseeno pa nama je nekaj upanja dala starejša blagajničarka, ki nama je svetovala, naj prideva vprašati kakšne tri ure pred odhodom vlaka, mogoče se takrat kaj sprostijo. Rečeno – storjeno. In kot po čudežu je, ko prideva ponovno na blagajno, nekaj mest prostih. Sicer ne na Krim, kot sva prvotno planirala, temveč v obmorsko Odesso, od koder je do Krime še celo noč vožnje, pa vendar... – kart sva se razveselila, kot da bi zadela na lotu! Ostali sta nama še dve uri do odhoda vlaka, ki sva jih "prešpincirala" po mestu, vendar nama do ožjega centra tega ukrajinskega mesta, v vseh pogledih – tako arhitekturno, kot versko in kulturno - zaznamovanega s skoraj tisočletno evropsko zgodovino, ni uspelo priti. Zgodaj zvečer sva sedla na vlak (pravzaprav legla – kajti na ruskih in ukrajinskih vlakih, ki vozijo na dolge linije ima vsak potnik svojo posteljico in svežo posteljnino) vesela, da se bova zjutraj zbudila ob morju – v Odessi.

Prispeval Boštjan Jurič
Četrtek, 15 November 2012 14:52

Veselje ob kupljeni vozovnici za vlak »Karpati«.

Znamenita ukrajinska Odessa, ki jo nekateri imenujejo "južna prestolnica", je pisano in živahno milijonsko obmorsko mesto. Prva skrb nama je bila, da odloživa prtljago, ki sva jo tovorila s sabo. K sreči ima večina večjih železniških postaj bivše Sovjetske zveze urejene "*kamere hranenija*"

– sobe oz. neke vrste skladišča, kjer lahko za razumno plačilo pustiš prtljago. Ta skladišča prtljage sva s pridom izkoriščala na vsem nadaljnjem potovanju. To, da do prestolnice Krima, Simferopola, kamor sva bila namenjena, ni mogoče več kupiti karte za vlak, naju ni več pretirano presenetilo. Imela pa sva srečo in dokaj hitro našla do tja nočno avtobusno povezavo.

S karto v žepu je bil pred nama brezskrbni dan potepanja po mestu in obiska Arkadije - najznamenitejše mestne plaže, ki je presenetljivo dobro urejena in obljudena. Najino prvo kopanje v Črnem morju. S svojim izkušenim očesom sem opazil, da se Ukrajinci sončijo stoje. In da imajo skoraj vse stoječe punce oblečene bikini kopalke. Vendar zanimivo – na nobeni ruski ali ukrajinski plaži ne vidiš dekleta "zgoraj brez" – to se jim zdi skrajno nespodobno! Znamenitih podzemnih labirintov katakomb, v katerih so se med vojno skrivali partizani, žal nisva uspela obiskati.

Nekateri izberejo tudi takšen način transporta.

Vožnja z nočnim avtobusom seveda še zdaleč ni tako prijetna kot tista z vlakom, vendar glede na dolg dan, ki je bil za nama, s spancem nisva imela težav. Ko sva se zgodaj zjutraj znašla v krimski prestolnici Simferopol, naju je tam že pričakovala domačinka – znanka Tanja. Res lep občutek, da te za dobrodošlico v tujem mestu pričaka prijateljski objem! Tanja naju je nastanila pri družini Dmitrija, svojega fanta, s katerim smo se takoj spoprijateljili. Z bratom sta naju naučila obvezno zalogo ruskih [\[2\]](#) kletvic, ki jih mora obvladati vsak pošten jezikoslovec. Gostitelji so naju odpeljali k morju, na plažo nedaleč od znamenite Jalte, ki skoraj ne zasluži

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

tega imena. Med 6 metrov visoko betonsko škarpo in morjem je 5 metrski pas peska, ki ga imenujejo plaža in dostop na katerega ti poleg vsega še zaračunajo. Zvečer pa smo si skupaj privoščili meni zelo ljubo specialiteto: na zraku sušeno soljeno ribo, ki se jo seveda obvezno zalije s pivom. Ob takšni prijetni družbi in tolikih stvareh, ki jih nama na tem kulturno in naravno bogatem črnomoorskem polotoku ni uspelo videti, nama je bilo kar malo žal, da morava že oditi naprej. Toda karta za vlak do morske ožine, ki povezuje Azovsko in Črno morje in hkrati pomeni mejno črto med Ukrajino in Rusijo je bila že kupljena – tokrat sva jo za spremembo dobila brez težav, saj so obmejni kraji precej neobljudeni.

Po nekoliko krajši noči na vlaku sva izstopila na končni postaji – mestu Kerč, kjer sva pred vkrcanjem na trajekt morala opraviti vse carinske formalnosti - z dolgotrajnim čakanjem, temeljitim pregledom in urejanjem formularjev. S starim trajektom smo se vozili le kratek čas in pristali... – sredi ničesar. Na levi strani Azovsko, na desni Črno morje, vmes pa avtobusna postaja in nekaj barov. Druge možnosti, kot počakati prvi avtobus, četudi je ta pripeljal čez več kot tri ure, pravzaprav nisva imela. Nato poldnevno cijazenje po južni ruski pokrajini, t.i. "Krasnodarskem kraju" kjer pridelajo največ zelenjave in sadja za potrebe lastnega trga, med drugim tudi za Rusijo sicer precej neobičajne agrume...

V Krasnodaru, "južni ruski prestolnici", naju je pričakovala gostiteljica Tanja. Tanje prej nisva poznala; da prenočiva pri njej, smo se dogovorili preko internetnega portala "CouchSurfing", ki je namenjen ravno temu – da popotniki v tujih mestih najdejo ljudi, ki so jim pripravljene brezplačno ponuditi kavč ali vsaj prostor na tleh v svojem domu. Za Tanjo sva bila prva "kavč surferja", ona pa najina prva gostiteljica. Utrujena, predvsem pa sestradana po dolgi poti naju je nakrmila, za počitek pa nisva dobila kavča, temveč kar celo spalnico s francosko posteljo. Pred tem pa smo še dolgo kramljali in na svojo gostiteljico sva naredila prav prijeten vtis, tudi nama pa je takšen način potovanja prirasel k srcu.

Prispeval Boštjan Jurič
Četrtek, 15 November 2012 14:52

Blišč in beda v Krasnodaru.

Ker je Tanja morala zjutraj v službo, sva njeno stanovanje zapustila skupaj z njo. Odložila sva prtljago in pred nama je bil cel dan potepanja po mestu. Krasnodar se zelo hitro razvija, njegova naseljenost pa je okoli 800 tisoč prebivalcev. Vseeno naju je malo razočaral. Poleg ogromnih blokov v "spalnih naseljih", v kakršnem sva prespala in dveh lepih centralnih ulic, nisva našla nič posebej zanimivega. Ko se od glavne ulice oddaljiš le par korakov, pa smrad, lesene barake in uničena cesta. Zato nisva posebej žalovala, ko sva se zvečer odpravila na vlak - najinemu naslednjemu cilju naproti. Pravzaprav sva bila kot vsakič po napornem dnevu vesela, da je pred nama dolga noč na prijetni posteljici vlaka ob uspavajočem ritmu: ta-dam, ta-dam, ta-dam...

Nasploh so vlaki v Rusiji posebna zgodba. Razdalje so tolikšne, da običajno od enega do drugega mesta porabiš ravno eno noč vožnje (govorim samo o evropskem delu Rusije!), kar sva z Ano s pridom izkoriščala: ena noč na "kopnem", v mestu; ena pa na kolesih – na vlaku. Najcenejše vozovnice so tiste za "*plackart*" – to je vagon, v katerem so na eni strani ob steni, na drugi strani pa v dveh vrstah pravokotno na okno v dveh nadstropjih razmeščene neke vrste široke, oblazinjene police. Tako je na približno dveh dolžinskih metrih vagona razmeščenih 6 ležišč. Karta za kupe, v katerem se nahajajo štiri ležišča, od ostalih zamejena z vrati, stanejo približno enkrat več. Potovanje v plackartnem vagonu z raznoraznimi, neredko pijanimi ljudmi, pa je že zgodba za svoj "vlakopis".

Vlak, najin drugi dom.

Na železniški postaji v Volgogradu sva najprej kupila karto do naslednjega mesta, Saratov, kar

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

sicer ni potekalo brez težav, vendar sva jo na koncu vseeno dobila. Nato sva se odpravila iskat stanovanje najinega naslednjega gostitelja – Sergeja. Možakar srednjih let naju je sprejel v prostornem stanovanju in naju nakrmil s posebno rižoto, pripravljeno menda na tadžikistanski, ki jo je bojda "čmaril" pet ur, v njej pa je bila nepreštevna količina celih glav česna. Vendar neverjetno okusno; sploh ko naletiš na cel česen, ga razdreš in iz posameznih strokov posešaš vsebino.

Nasploh se je Sergej izkazal za izrednega gostitelja. S svojo "makino" naju je odpeljal na ekskurzijo v mesto, v svoje najlubše muzeje in k reki Volgi, ki naju je v nadaljevanju potovanja ves čas spremljala. Popoldan je dejal: "Jaz ob prostih večerih ponavadi pijem pivo. Če želite, se mi lahko danes pridružita." Seveda naju ni treba dolgo prepričevati.

Ob lokalnem nepasteriziranem, svežem pivu, zraven katerega smo prigrizovali (ravno tako domače) sušene ribe, so potekale zanimive diskusije. Sergej je namreč razgledan in zanimiv sogovornik, bojda bivši uspešni "biznismen", ki se je odločil zapustiti poslovni svet. Ko po nekaj popitega piva v roke vzame kitaro, nama gredo po koži mravljinici. Srčno zapoje rockovske pesmi, ob kozaški pesmi *Črni vran* pa mi solze privrejo prav do kotičkov oči. Kot nama pove kasneje, je bil v 70-ih ali 80-ih letih pevec relativno znane rockovske skupine. Midva pa sva njegov "koncert" poslušala na dveh metrih razdalje!

Pri Sergeju.

Naslednji dan sva se odpravila raziskovati še bolj turistične znamenitosti. In tudi tukaj to raztegnjeno povolžsko mesto (v dolžino se namreč razteza kar 60 km ob obali Volge, pri čemer šteje milijon prebivalcev) ni razočaralo. Bivši Stalingrad je ves posvečen vojni slavi, socialistično obarvan, vendar res mesto "velikega formata"! Tukaj je potekala slavna bitka za Stalingrad, čemur je posvečen celoten hribček, imenovan "Mamajev kurgan" ki obvladuje mesto. Na njem

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

stoji res gigaaaantski kip – "Domovina-mati kliče!", ki je bil za časa svoje gradnje v 60-ih letih najvišji kip na svetu. Samo sablja, ki jo "mati" drži v roki, meri preko 30 metrov in tehta 14 ton. V centru mesta se nahaja okrogli panoramski muzej, ki v merilu 1:3 prikazuje boj za Stalingrad - bojni prizori so naslikani na 120 metrih neprekinjenega platna –in muzej ti da občutek, kot da se dejansko nahajaš sredi vojne vihre. Sam sem bil navdušen tudi nad bogato zbirko socialističnih propagandnih plakatov.

Veliki kip matere domovine. Ob njegovem podstavku so vidni "pritlikavi" ljudje.

Volgograd sva zapustila z obilico prijetnih vtisov in če ne bi že kupila kart za naprej, bi pri Sergeju gotovo ostala še kakšno noč. Vendar, pot je pot, in včasih je treba naprej ravno takrat, ko je najlepše.

V Saratov prispeva zjutraj, ravno nama uspe še ujeti najino naslednjo gostiteljico Jeleno, preden odide v službo. Ko naju spusti v stanovanje, se ji že nekoliko mudi, zato se le na hitro predstavimo, Jelena nama da ključe in pravi, naj uporabljava stanovanje in odide. Popolni tujci, poznamo se manj kot pet minut, pa nama zaupa svoje stanovanje! Ravno zaradi tega mi postane CouchSurfing tako všeč; večina ljudi, ki ga uporablja, je tako odprtih in brez predsodkov. Vedo, da s tem ko dajo ali pomagajo, pravzaprav največ pridobijo ravno sami...

Z Jeleno se odlično ujamemo. Poznamo se le en dan, pa imamo občutek, kot da smo prijatelji že vrsto let. Drugi dan je prosta in nama razkaže mesto. Saratov je prijetno "mestece" z 800 tisoč prebivalci. Z "mestom-satelitom" – Engelsom, ki leži na drugi strani Volge, ga povezuje 2800 m dolg most. Skupaj z Engelsom premoreta preko milijon ljudi. Na Jelenin predlog obiščeva lokalni muzej, kjer naju zaposlene tetke zelo lepo sprejmejo, ko izvedo, da sva turista.

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

Če je Volgograd ves posvečen 2. svetovni vojni, Saratov ves diha z astronomi. Tukaj se je namreč šolal in učil pilotirati junak kozmosa – Jurij Gagarin. In prav v tem rajonu je tudi pristal po zgodovinskem poletu v vesolje. Preden se posloviva, si z Jeleno privoščimo še obed v njeni najljubši suši restavraciji (ki jih v Rusiji kar mrgoli!) in odpraviva se – zopet s težkim srcem – novim dogodivščinam naproti.

Most, ki povezuje Saratov in Engels.

Vožnja do najine naslednje postaje – Samare – ni bila najbolj udobno, saj so »udobne« karte že zdavnaj pošle. Zato pa naju je presenetila nova železniška postaja v tem milijonskem mestu. Steklena stavba, visoka 100 metrov (bila naj bi najvišja železniška postaja na svetu), z razgledno ploščadjo na vrhu, je bila zgrajena na začetku našega stoletja.

Železniška postaja - ponos Samare.

Ker sta bila najina tukajšnja gostitelja Ksenija in Dmitrij še v službi, sva se odšla sprehajati na plažo, ki je tukaj kar dobro urejena. Povsod mivka, drugega konca reke skoraj ne vidiš, tako da imaš zlahka občutek, da si na morju. Nasploh je v Samari mnogo dogajanja osredotočenega na

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

bregovih reke Volge in manjše reke Samare, ki se v njo izliva. Mnogo stavb in spomenikov posnema obliko ladje. Najina gostitelja sta nama svetovala, naj si ogledava Stalinov bunker, ki pa je bil ravno ob tem času zaprt. Skuhala sva večerjo za vse štiri, naslednji dan pa nadaljevala sprehajanje po mestu. Vendar se je po večdnevni poti za nama že počasi prikradla utrujenost, poleg tega se je tudi znatno otoplilo, tako da nama je vse bolj ustrezalo najti kakšen simpatičen, umirjen kotiček ob reki in od tam opazovati dogajanje.

Trg Slave, v ozadju Volga.

Zvečer pa po ustaljenem ritmu zopet na vlak, novemu mestu naproti. Kazan, mesto v katerem izstopiva, je prestolnica republike Tatarstan, ene redkih islamskih republik Ruske federacije. Zaradi nafte in razvite avtomobilske industrije je med najbogatejšimi ruskimi republikami. Navduši s svojo arhitekturo in urejenostjo. Največja znamenitost tukaj je gotovo Kremelj, znotraj zidov katerega najdemo tako islamsko mošejo kot pravoslavni hram. Pravzaprav je ta prepletenost islamske in ruske kulture prisotna na vsakem koraku. Opazimo pa tudi preplet starega, tradicionalnega in novega, modernega, kajti Kazan je mesto, ki se precej hitro razvija. Vendar je ta preplet precej organski in za razliko od nekaterih mest izpade prav prikupno.

Prispeval Boštjan Jurič
Četrtek, 15 November 2012 14:52

Znamenita mošeja "Kol Šarif" v Kremlju.

Iz Kazana se odpraviva še isti popoldan. To je namreč najina zadnja postaja pred daljšim postankom v naslednjem mestu. Ker je do tja le 250 kilometrov, sva se odločila, da tukaj ne bova prenočevala. Tri- ali štiriurna vožnja z miniavtobusom do Čeboksarov (kjer sem sam pred leti preživel šest zimskih mesecev) je precej nelagodna, saj se je vanj natrpala skupinica pijanih mužikov, ki, kadar se ne prepirajo med sabo, »težijo« drugim potnikov. Vendar imava kar srečo, kajti večina Rusov iz bolj provincialnih krajev goji do tujcev neke vrste strahospoštovanje – sploh kadar ti spregovorijo po rusko – in se do njih obnašajo prijazneje kot do svojih sorojakov; kot da ne bi želeli, da tujci dobijo o njih slab vtis. Seveda pa se na to ne gre zanašati.

Ko zvečer končno stopiva na trdna tla, sva zelo zadovoljna; tako zato, ker sva se znebila neprijetne atmosfere avtobusa kot zato, ker veva, da je po napornih dneh pred nama bolj umirjen teden. Nastaniva se pri prostovoljki Klari, ki je v to mesto prišla »po mojih stopinjah«. Ima simpatično enosobno stanovanje, vendar z eno samo posteljo. Tako se prične naš prvi projekt: s trolejbusom, ki so k sreči vajeni vsakršnega tovora, pritovoriti ruske »matrase« (debele in težke blazine) ter posteljnino od prijatelja Borisa, ki živi nekaj kilometrov stran. Kot z razgrnjenimi matrasmi postane najino bivališče; spalnica, postelja in »rumpl kamra« obenem. Živeti s Klaro je prav prijetno; čez dan si večkrat kaj skuhamo, zvečer pa se podružimo, včasih pogledamo film, popijemo pivo... Mislim, da tudi njej prija nekaj (slovenske) družbe.

V Čeboksarah se je treba srečati s številnimi znanci, ki so ponovnega snidenja zelo veseli. Največ pa se druživa s prijateljem Borisom, ki je leto poprej prištopal na obisk v Slovenijo, in njegovo punco Anno. Obvezno se je seveda treba skopati v Volgi. Za Ano je to prvič, tudi zame je poletno kopanje v Volgi nova izkušnja, imam pa zato več izkušenj z zimskim.

Panorama mesta Čeboksari z reke Volge. Vidni so fontana, ženski in moški samostan, med njima pa "Mati Čuvašije".

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

Mesto se od mojega bivanja tukaj ni dosti spremenilo in skoraj kot izkušen domačin vodim Ano po različnih kotičkih tega, za ruske razmere majhnega mesta z okoli 400 tisoč prebivalci, po obsegu nič dosti večjim od Ljubljane. Nekateri deli mesta so zaradi razgibanega povolžskega reliefa zelo strmi. Glavna atrakcija v mestu je umetno ograjen zaliv Volge, ki ga »varuje« kip Matere Čuvašije. Čeboksari so prestolnica republike Čuvašije, po velikosti in naseljenosti primerljive s Slovenijo. Čuvašija je »nacionalna republika«, kar pomeni, da imajo uzakonjeno dvojezičje in poleg ruščine lahko povsod uporabljajo svoj nacionalni jezik (ki izvira iz turške skupine jezikov). Takšnih republik je v Rusiji še 20! Avtohtoni prebivalci (ti predstavljajo približno polovico vsega prebivalstva) se po izgedu zaradi nekoliko aziatskih pomez, predvsem pa po govoru, takoj ločijo od Rusov oz. od ostalih prebivalcev.

Šele tukaj, kjer sva dober teden nastanjena na istem mestu, se prične najin dopust v bolj tradicionalnem smislu besede. Kopanje v Volgi, vožnja z ladjico, druženje, počitek... Vendar tudi to mine kot bi mignil, in po nekaj večerih udobnih matrasov že sediva na nočnem avtobusu za Moskvo...

V vrvež ruske prestolnice prispeva navsezgodaj zjutraj, okoli pete ure. Ko odloživa prtljago, je pred nama maratonski sprehajalni dan. Na hitro 'obdelava' centralne znamenitosti, kot je Rdeči trg z znamenitim Vasiljevskim saborom, Kremelj, Manežni trg, ker pa imava pred sabo še ves popoldan, preskusiva tudi legendarni moskovski metro (ki nima zaman svojega slovesa) in se popeljeva na ogled parkov in samostanov (Novodevičji samostan) izven centra. Proti večeru sva že tako utrujena, da komaj stojiva na nogah. Dan je bil res dolg in prav komaj že čakava, da se pozno zvečer vkrcava na vlak, ki naju bo odpeljal do ukrajinsko-madžarske meje in na katerem bova preživela naslednjih 40 ur.

Moskva – Rdeči trg s Kremljem in Vasiljevskim saborom v ozadju.

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

Vožnja z vlakom – branje, počitek in druženje z ostalimi potniki – naju zopet napolni z novo energijo, ki pa jo bova potrebovala za pot domov, do koder naju loči še skoraj 1000 kilometrov. Ko sredi noči izstopiva na zadnji ukrajinski postaji, tam opraviva carinske formalnosti, potem pa med opazovanjem, kako poteka menjava podvozij vlakovnim konstrukcijam (v Ukrajini in Rusiji namreč uporabljajo svoje tire, ki so od evropskih nekoliko širši) čakava na prvi lokalni vlak, ki naju bo popeljal čez mejo na Madžarsko. Od tu je najino 'prevozno sredstvo' – palec. Zadnjo etapo poti sva se namreč odločila, da premagava z avtoštopom. Pri tem imava precej sreče in v prebujajoči se vročini dneva napredujema hitreje, kot sva mislila. Vsi najini prevozniki so prijazni in zanimivi ljudje in nek možakar naju s športnim avtomobilom popelje celo na hitro ekskurzijo po Budimpešti. Pozno popoldan se utrujena, a polna vtisov vrneva v Slovenijo tako, kot sva jo zapustila – s tovornjakom!

»Zadnja postaja«.

[1] V Ukrajini vlada zanimiva jezikovna situacija. V grobem: na vzhodu govorijo ukrajinski jezik, na zahodu po rusko, vmes pa nekako mešanico, ki jo imenujejo »suržik«, kar dobesedno pomeni zmes sena in slame. Glede tega, kateri jezik je seno, in kateri slama, ima najbrž vsak narod svojo različico.

[2] Krim je najbolj rusifizirana ukrajinska republika. Ukrajinski jezik, ki je eden izmed treh uradnih jezikov te avtonomne republike, govori komaj 10 % ljudi, eden izmed uradnih jezikov je krimsko-tatarski (Krim je bil namreč od 13-ega do 18-ega stol. pod mongolo-tatarsko nadvlado,) katerega uporablja prav tako približno 10 % prebivalcev, velika večina, kar 80 % izmed dveh

Prispeval Boštjan Jurič

Četrtek, 15 November 2012 14:52

milijonov prebivalcev, pa govori rusko.

** Tekst in foto: Boštjan Jurič. Poobjava, prvič objavljeno v reviji Viharnik.*